

Suşa Qarabağın tacı, mədəniyyətimizin paytaxtı, qəhrəmanlıq tariximizin qanla yazıldığı müqəddəs məkandır. Şuşa qəhrəman oğullarımızın ucaltdıqları vətən sevgisi haqqında ən möhtəşəm abidədir. 44 günlük Vətən müharibəsi haqqında rusiyalı hərbi ekspert Aleksey Arestoviç Şuşada gedən döyüşlərdən bəhs edərək yazırdı: "Azərbaycan Şuşanı azad etdi. Piyada döyüşləri ilə, sursatları üstündə daşıya-daşıya, duman altında, pis hava şəraitində dağları yarıraq qaytardı. PUA-larsız, tanksız, artilleriyasız şəhəri aldılar. Belə döyüş, dövlət, vətən sevgisi görün olubmu? Demək çətindir! Dağ yuxarı, şəhidi çiynində, döyüşə-döyüşə qan-tər içində qalxırdı Azərbaycan Ordusu. Nə yaralını, nə şəhidi əldən buraxırdılar. Nəfəs almadan Şuşaya çıxdılar..." Şuşa Azərbaycan gəncliyinin və vətən sevgisinin ünvanıdır. Qələbəmizin rəmzidir.

Şuşa dünyanın ən heyrətətamiz bəstəsidir

Təmölü Qarabağ xanı Pənahəli xan tərəfindən qoyulan və bu il 270 illiyi qeyd olunacaq Şuşa şəhəri zəngin inkişaf yolu keçmiş, Azərbaycanın, bütün Cənubi Qafqazın mədəni və ictimai-siyasi həyatında müstəsna rol oynamışdır. Bənzərsiz tarixi görkəmini və formalaşdırdığı özünəməxsus mühiti həmişə qoruyub saxlayan bu şəhər yetirdiyi böyük şəxsiyyətləri ilə ədəbi, mədəni, elmi və ictimai fikir salnaməmizə əlamətdar səhifələr yazmışdır. Mədəniyyətimizin paytaxtı, musiqimizin beşiyi Şuşa Azərbaycan elminin inkişafında da müstəsna xidməti olan şəhərdir. Azərbaycan elminin müxtəlif sahələrində nailiyyətləri ilə tanınan 35 akademik, 150-dən çox elmlər doktoru bu şəhərdə doğulub boya-başa çatıb.

Ermənistan ordusu 1992-ci ildə Şuşanı işğal etdikdən sonra şəhərə ciddi

ziyan vurub, xüsusilə tarixi abidələrimizi məhv edib. Görkəmli tarixi şəxsiyyətlərin yaşadığı binaları, tarixi mədəni irsimizi dağıdıblar. Şuşanın 28 illik işğalı zamanı əksər yaşayış binalarını söküb yararsız vəziyyətə gətiriblər. Baxımsızlıqdan Şuşanın yolları bərhad vəziyyətə düşüb. Bu müddətdə Şuşada imkanlı ermənilər vur-tut cəmi 3 bina inşa ediblər. Binaların hündürlüyündəki hovuzlardan, ümumi mənzərədən məlum olur ki, bu binalar da hansısa oliqarxa aid tikililərdir.

İşğaldan azad olunduqdan dərhal sonra şəhərdə infrastrukturun qurulması ilə yanaşı, tarix və mədəniyyət abidələrinin bərpasına başlanmış, quruculuq işlərinin təşkilində çevikliyin, səmərəliliyin təmin olunması üçün Şuşada idarəetməyə də böyük diqqət yetirilmiş, Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdarəsi yaradılmışdır.

Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edilən Şuşada bu gün şəhərin əsl tarixi simasının bərpası yönündə nəhəng layihələr gerçəkləşdirilir. Qısa müddətdə Şuşanın Baş planının hazırlanması, qüdrətli şair Molla Pənah Vəqifin büstünün və muzey-məqbərə kompleksinin öz ilkin görkəminə qaytarılması, Bülbülün ev-muzeyinin və Üzeyir bəy Hacıbəylinin heykəlinin açılışları, habelə buradakı tarixi, dini və memarlıq abidələrinin bərpası prosesi ölkəmizin mədəniyyət paytaxtındakı kompleks işlərin tərkib hissəsidir.

Cıdır düzündə "Xarıbülbül" Musiqi Festivalının, muğam müsabiqəsinin və Vaqif Poesiya Günlərinin keçirilməsi, əslində, Şuşanın şəhər olaraq xarakterinin dünyaya təqdimatı idi. Şuşanın sülh, qardaşlıq şəhəri olduğunu bütün dünya gördü. Şuşa hər gün addım-addım öz xoşbəxt, musiqili həyatına qayıdır.

Şuşa bizim musiqi beşiyimizdir. Şuşanın dağında, daşında, ürəklərə sərinclik gətirən şırl-şırl axan buz bulaqlarında analarımızın laylasının səsi var. Bu şəhər dünyanın təkrarsız musiqi səsidir... Dostluğun, qardaşlığın simvoludur. Mədəniyyətimizin paytaxtı Şuşa bu gün həm də Qarabağda gedən quruculuğun, abadlığın simvoluna çevrilib. Şuşa bu gün həm də dövlətlərarası siyasi-diplomatik danışıqların, elmi konfransların, ictimai siyasi tədbirlərin mərkəzinə çevrilib. Bütün bunlar igidlərimizin canını verərək aldıkları qala şəhərinə olan sevgimizin ifadəsidir. Qələbəmizin simvolu olan Şuşanın gözəlləşən, dəyişən gülümsər siması düşməne gözdağıdır.

*Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"*